

UPRavno sodišče
REPUBLIKE SLOVENIJE
Fajfarjeva 33
1001 Ljubljana

I U 415/2009-21

SODBA
V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije v Ljubljani je v senatu pod predsedstvom višje sodnice Liljane Polanec, ob sodelovanju višje sodnice svétnice mag. Darinke Dekleva Marguč in višje sodnice Agate Zavašnik kot članic senata ter pravosodne svétnice Tine Tratnik kot zapisnikarice, v upravnem sporu, ki ga je sprožila tožeča stranka Državni izpitni center, Ljubljana, ki jo po pooblastilu direktorja mag. Darka Zupanca zastopa odvetnica Barbara Štraus Kunaver iz Ljubljane, proti toženi stranki Republiki Sloveniji, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Ljubljana, zaradi dostopa do informacij javnega značaja, o tožbi tožeče stranke proti odločbi tožene stranke št. 021-165/2008/5 z dne 19. 2. 2009, na nejavni seji senata dne 23. 2. 2011

o d l o č i l o :

1. Tožbi se ugodi, izpodbijana odločba Informacijskega pooblaščenca št. 021-165/2008/5 z dne 19. 2. 2009 se v 1. in 2. točki izreka odpravi in se zadeva vrne toženi stranki v ponoven postopek.
2. Tožena stranka je dolžna v 15-ih dneh povrniti tožeči stranki stroške postopka v višini 420,00 EUR skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od poteka paricijskega roka do plačila.

O b r a z l o ž i t e v :

Z izpodbijano odločbo je tožena stranka ugodila pritožbi prosilke in odpravila odločbo št. 0952-3-477/2008 z dne 9. 12. 2008 tožnika kot organa ter mu kot zavezancu naložila, da mora prosilki v 15-ih dneh po prejemu te odločbe v obliki fotokopije posredovati dokumente, ki jih navaja v nadaljevanju, in sicer: izvedensko mnenje z dne 3. 10. 2008 za kandidata šifra 501240 pri predmetu matematika, iz katerega je razvidno osebno ime (ime in priimek) izvedenca, ki ga je pripravil, pri čemer se prekrije ostali del dokumenta, celotno vsebino izvedeniškega mnenja, razen naslova dokumenta, imena in priimka izvedenca, datuma izdaje mnenja, predmeta in šifre kandidata (1. alineja); zaslonsko sliko, ki se izpiše, če organ v računalniško bazo organa „IIS2: 2008 Matura 082 (jesenski rok)“, meni „sodelavci“, okno „podatki o sodelavcih“, zavihek „pregled“, v filter – iskalnik vnese šifro ocenjevalca, ki je na jesenskem izpitnem roku mature 2008 pri predmetu matematika ocenjeval polo prosilke, iz katere je razvidno osebno ime ocenjevalca, pri čemer se na izpisu prekrije šifra in EMŠO ocenjevalca (2. alineja). V obrazložitvi uvodoma povzema vsebino

zahteve prosilke za dostop do informacij javnega značaja z dne 24. 11. 2008, ki jo je tožeča stranka delno zavrnila z odločbo št. 0952-3-477/2008 z dne 9. 12. 2008 z obrazložitvijo, da ji ne more posredovati imena in priimka izvedenca za predmet matematika, ki je pregledal nalogo prosilke in podal pisno mnenje o pravilnosti ocene, na katerega mnenje se sklicuje obrazložitev sklepa tožeče stranke z dne 13. 11. 2008, prav tako pa tudi ne imena in priimka ocenjevalca, ki je ocenjeval izpitno polo pisnega izpita prosilke na jesenskem izpitnem roku 2008, z obrazložitvijo, da se zahteva prosilke v obeh primerih nanaša na varovan osebni podatek, katerega razkritje bi pomenilo kršitev varstva osebnih podatkov po 3. odstavku 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ, Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo). Tako ime in priimek zunanjega ocenjevalca kot izvedenca predstavljata osebna podatka, ki se nanašata na določeno ali določljivo fizično osebo, torej posameznika. Določljiva fizična oseba pa je tista, ki se jo lahko neposredno ali posredno identificira s pomočjo imena in priimka in funkcije zunanjega ocenjevalca oziroma izvedenca za matematiko. Zahteva prosilke se tako nanaša na varovan osebni podatek, ki po 3. odstavku 6. člena ZDIJZ pomeni izjemo od informacije javnega značaja. Pri tem je tožeča stranka v odločbi še pojasnila, da izvedence izmed članov državnih predmetnih komisij, glavnih ocenjevalcev in zunanjih ocenjevalcev na podlagi 12. člena Zakona o maturi (ZMat, Uradni list RS, št. 1/07) imenuje Državna komisija za splošno maturo, zunanje ocenjevalce za splošno maturo pa na podlagi 18. člena ZMat izbere Državni izpitni center ter z njimi sklepa pogodbe; pogoji za ocenjevalce pri splošni maturi so določeni v 33. členu ZMat. Ta v poglavju „Zbiranje in varstvo osebnih podatkov“ določa med drugim vodenje evidence članov državnih predmetnih komisij in zunanjih ocenjevalcev ter v nadaljevanju v 56. členu ZMat tudi določa način uporabe teh evidenc, osebne podatke članov državnih predmetnih komisij in zunanjih ocenjevalcev pa je v skladu s sklenjeno podjemno pogodbo dolžan tožnik varovati v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (ZVOP, Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo) in jih lahko na podlagi ZMat posreduje le taksativno navedenim institucijam. Tožena stranka v nadaljevanju svoje obrazložitve povzema navedbe tožeče stranke v vlogi z dne 22. 1. 2009, da ima splošna matura dve funkciji, saj pomeni zaključek srednješolskega izobraževanja in je hkrati pogoj za vpis na univerzitetni študij. Prav zato je potrebno zagotoviti, da vsi kandidati opravljajo splošno maturo pod enakimi pogoji, kar jim zagotavlja enake pravice pri vpisu na posamezne fakultete, medtem ko bi navedeni cilj zakonodaje ogrozilo razkritje osebnih podatkov zunanjih ocenjevalcev in izvedencev. Ker kandidati maturitetne izpite opravljajo pod izpitno šifro, jim to zagotavlja anonimnost pred ocenjevalci, ki prav tako maturitetne izpite ocenjuje pod določeno šifro, kar prav tako omogoča njihovo anonimnost in onemogoča izvajanje kakršnihkoli pritiskov nanje pred objavo rezultatov splošne mature in po njej ter v postopkih ugovorov zoper maturitetno oceno, saj so zunanji ocenjevalci namreč srednješolski učitelji, ki kandidate učijo in pripravljajo na opravljanje splošne mature; ocenjevanje je opravilo strokovne narave, saj zunanji ocenjevalci ne odločajo o pravicah ali pravnih koristih posameznika in zato tudi pravni interes posameznika, da izve, kdo konkretno je ocenjeval njegov maturitetni izpit ne more biti večji od cilja splošne mature, da se vsem kandidatom s pomočjo tajnosti in anonimnosti izvedbe splošne mature tako na strani kandidatov kot zunanjih ocenjevalcev, zagotovijo enake pravice pri opravljanju splošne mature. Škoda, ki bi nastala z razkritjem osebnih podatkov zunanjih ocenjevalcev in posledično z razkritjem šifer posameznega ocenjevalca je v tem, da bi razkritje navedenih informacij ogrozilo samo tajnost mature. Anonimnost zunanjih ocenjevalcev in njihova neodvisnost ob dejstvu, da je Slovenija majhna država, ravno zaradi neobjave njihovih osebnih podatkov in šifer, nista ogroženi. Tožeča stranka se že s sklenitvijo pogodbe z zunanjim ocenjevalcem zaveže, da bo njegove osebne podatke hranila v skladu z ZVOP, v primeru kršitve navedene določbe pa obstaja bojazen, da zunanji ocenjevalci zaradi možnosti izvajanja pritiska nad njimi s strani potencialnih kandidatov ne bodo več hoteli sodelovati pri ocenjevanju izpitov splošne mature. Poleg tega pa bi tožeča stranka z objavo osebnih podatkov, ki pomeni kršitev sklenjene pogodbe z zunanjim ocenjevalcem, tvegala tudi vložitev tožbe s strani ocenjevalca zaradi kršitve njegovih osebnih pravic. Javni interes, da ostanejo tajni osebni podatki zunanjih ocenjevalcev in izvedencev, je po mnenju tožeče stranke bistveno pomembnejši od

interesa posameznih kandidatov, da se javno razkrijejo osebni podatki zunanjih ocenjevalcev in izvedencev, ki so ocenjevali njihove maturitetne izpite. Škoda, ki bi nastala z razkritjem navedenih osebnih podatkov za samo izvedbo splošne mature pa presega interes posameznika, da izve, kdo konkretno je ocenjeval njegovo izpitno polo. V nadaljevanju obrazložitve tožena stranka glede na pritožbene navedbe prosilke izpostavlja, da je predmet odločanja vprašanje, ali ime in priimek ocenjevalca ter ime in priimek izvedenca predstavljata prosto dostopno informacijo ob ugotovitvi, da tožeča stranka kot organ spada med zavezance v smislu 1. odstavka 1. člena ZDIJZ. V zvezi z izpolnjevanjem kriterijev po določilu 1. odstavka 4. člena ZDIJZ tožena stranka v obrazložitvi meni, da so v obravnavanem primeru izpolnjeni vsi trije osnovni kriteriji, ki morajo biti kumulativno izpolnjeni, da gre za obstoj informacije javnega značaja, in sicer mora le-ta izvirati iz delovnega področja organa, organ mora z njo razpolagati in se pri njem nahaja v materializirani obliki. Po dne 14. 1. 2009 opravljenem *in camera* ogledu v smislu 11. člena ZInfP tožena stranka zaključuje, da so podani vsi trije navedeni pogoji ter meni, da ne gre za izjemo iz 3. točke 1. odstavka 6. člena ZDIJZ, ki jo je tožeča stranka po vsebini uveljavljala ob sklicevanju na 3. odstavek 6. člena ZDIJZ. Pri tem izpostavlja, da 9. členi ZVOP ureja pravne podlage za obdelavo osebnih podatkov v javnem sektorju, kamor spada tožeča stranka, in med drugim določa, da se osebni podatki v javnem sektorju lahko obdelujejo, kar vključuje tudi sporočanje javnosti, če obdelavo osebnih podatkov in osebne podatke, ki se obdelujejo, določa zakon. To je po mnenju tožene stranke v konkretnem primeru 3. odstavek 6. člena ZDIJZ, čeprav v zvezi z dopustnostjo posredovanja imena in priimka ocenjevalca in izvedenca tožena stranka hkrati ugotavlja, da gre za osebne podatke obeh oseb, ki sta sklenili pogodbo o sodelovanju na podlagi javnega razpisa s tožečo stranko kot organom javnega sektorja, za konkretni maturitetni izpitni rok pa še posebno pogodbo o delu. Ker za opravljeno delo prejmeta plačilo, gre pri tem za porabo javnih sredstev, ki jih organ prejema iz proračunskih sredstev, tako da ocenjevalec in izvedenec torej za tožečo stranko izvedeta storitev, ki je plačana iz državnega proračuna. Po 3. odstavku 6. člena ZDIJZ pa se ne glede na obstoj izjeme iz 3. alineje 1. odstavka 6. člena ZDIJZ (varstvo osebnih podatkov), dostop do zahtevane informacije dovoli, če gre za podatke o porabi javnih sredstev. Podatek o neposrednem prejemniku javnih sredstev je neizogiben oziroma sestavni del podatkov o porabi javnih sredstev. Ker mora biti javnosti dostopen podatek o neposrednem prejemniku sredstev, to po mnenju tožene stranke pomeni, da mora biti prejemnik na nek način identificiran, v konkretnem primeru z osebnim imenom, zato ga je treba šteti kot javen podatek, katerega razkritje ni v nasprotju z varstvom osebnih podatkov. Dodaja še, da ime in priimek prejemnika teh sredstev zato predstavlja izjemo od izjem, določeno v 3. odstavku 6. člena ZDIJZ, ne pa varovanega osebnega podatka v skladu z ZVOP. Kot dodaten argument tožena stranka navaja, da ocenjevalci in izvedenci opravljajo eno izmed temeljnih funkcij organa, sedaj tožeče stranke, ki jih določa ZMat, to je ocenjevanje. Po mnenju tožene stranke so ocenjevalci v izvajanju javno-pravnih nalog izenačeni z javnimi uslužbenci, saj so izbrani na javnem razpisu ter morajo izpolnjevati z zakonom določene stroge pogoje, zaradi specifičnosti postopka mature, ki poteka le dvakrat letno, pa z organom ne sklenejo pogodbe o zaposlitvi, pač pa le pogodbo o delu. Po oceni tožene stranke ima glede na navedeno javnost pravico vedeti, kdo je opravil naloge, katerih izvajanje mora zagotavljati organ, kot tudi, ali osebe, ki so za organ opravile pomembne javno-pravne naloge, to je ocenjevanje, izpolnjujejo pogoje, ki jih določa zakon, saj te osebe opravljajo v delu, v katerem izvajajo ocenjevanje, javno funkcijo. Navaja še, da se načelo transparentnosti ne more raztezati samo na delo javnih uslužbencev, ampak na vsakogar, ki v imenu in za račun organa opravlja javnopravne naloge, ki spadajo v delovno področje organa. Javnost imena in priimka ocenjevalcev, s katerimi organ sklene pogodbo o sodelovanju, po mnenju tožene stranke pomeni pomemben premik k javnopravnemu delovanju, zakritje osebnih imen ocenjevalcev pa bi onemogočilo nadzor nad izborom ocenjevalcev, ki morajo izpolnjevati z zakonom določene pogoje in so izbrani na javnem razpisu. Iz navedenih razlogov tožena stranka zavrača navedbe tožeče stranke, da gre v konkretnem primeru za varovane osebne podatke v skladu z določili ZVOP. Nadalje kot neutemeljene zavrača navedbe tožeče stranke, da bi razkritje imena in priimka konkretnega ocenjevalca ogrozilo temeljna načela in cilje

mature na splošno ter vplivalo na samo izvedbo mature in možnost nepristranskega in anonimnega ocenjevanja, saj ne bodo razkrite šifre konkretnega ocenjevalca, katerega ime in priimek bo razkrito. V zvezi z navedbami tožeče stranke glede osebne ogroženosti ocenjevalcev in morebitnega zavračanja nadaljnjega sodelovanja s tožečo stranko pa tožena stranka meni, da ne ustrezajo nobeni izmed izjem, določenih v 1. odstavku 6. člena ZDIJZ. V tej zvezi izpostavlja, da nekateri učitelji svojo funkcijo zunanjega ocenjevalca uporabljajo tudi kot referenco v svojem življenjepis. Ker je po navedenem tožena stranka presodila, da je tožeča stranka iz ugotovljenih dejstev napravila napačen sklep glede dejanskega stanja in napačno uporabila materialno pravo, je ugodila pritožbi prosilke na podlagi 1. odstavka 252. člena ZUP v povezavi s 7. členom ZDIJZ, ki ureja institut delnega dostopa.

Tožeča stranka se z izpodbijano odločbo ne strinja, zato vlaga tožbo zaradi nepravilne uporabe materialnega prava in kot posledice tega nepravilno in nepopolno ugotovljenega dejanskega stanja oziroma napačno sprejetega sklepa o dejanskem stanju na podlagi ugotovljenih dejstev. Sodišču predlaga, da odpravi 1. in 2. točko izreka izpodbijane odločbe oziroma podrejeno, da pritožbo prosilke kot neutemeljeno zavrne. Hkrati predlaga, da sodišče toženi stranki naloži plačilo pavšalnega zneska povračila stroškov v višini 500,00 EUR. Tožnik se sicer strinja s toženo stranko, da informacija, ki jo zahteva prosilka izvira iz delovnega področja tožnika in obstaja v obliki dokumenta, zadeve, registra, evidence in jo tožnik hrani v elektronski obliki v svoji bazi podatkov, ne strinja pa se s toženo stranko v delu, kako in na kakšen način je kot pritožbeni organ ocenila in presodila ugotovljena dejstva, ki se nanašajo na možne škodljive posledice, ki bi nastale tožniku ob razkritju zahtevanih podatkov. Svojo odločitev je tožena stranka oprla na 3. odstavek 6. člena ZDIJZ kot pritožbeni organ s polnimi pooblastili, vendar ji takšno delovanje nalaga tudi spoštovanje načela materialne resnice, ki določa, da je treba v postopku ugotoviti resnično dejansko stanje in v ta namen ugotoviti vsa dejstva, ki so pomembna za zakonito in pravilno odločbo. Svojo odločitev je tožena stranka oprla na 3. odstavek 6. člena ZDIJZ, iz katerega izhaja, da se ne glede na obstoj izjeme iz 3. alineje 1. odstavka 6. člena ZDIJZ (varstvo osebnih podatkov) dostop do zahtevane informacije dovoli, če gre za podatke o uporabi javnih sredstev, ocenjevalci in izvedenci pa za opravljeno delo prejema plačilo in gre torej za porabo javnih sredstev, saj gre za delo, ki je plačano iz državnega proračuna. Tožnik v tožbi poudarja, kar izhaja tudi iz tožbi priloženih dokumentov, da je ves čas postopka poskušal toženi stranki razložiti, da tožnik direktno ne nasprotuje objavi imen in priimkov ocenjevalcev, ki s tožnikom sklenejo pogodbo o delu, bodisi na spletni strani tožnika ali v maturitetnem letnem poročilu, nasprotuje pa možnosti, da bi lahko vsak od približno 9000 kandidatov, ki letno opravljajo splošno maturo, od tožnika zahteval informacijo javnega značaja, kdo z imenom in priimkom je ocenjeval njegove izpitne pole na konkretnem izpitnem roku pri posameznem maturitetnem predmetu. Ta informacija po mnenju tožnika ne more biti informacija javnega značaja po definiciji, saj gre predvsem za individualni interes posameznika, da izve, kdo je ocenjeval njegove izpitne pole in pri tem ne gre za interes javnosti. Nadzorna funkcija nad pravilnostjo dela javnih oblasti, ki naj bi jo zagotavljala pravica do informacij javnega značaja, naj bi državljanom omogočila nadzor nad pravilnostjo dela javnih oblasti, nad porabo javnega denarja, kar naj bi preprečevalo slabo upravljanje, zlorabo oblasti in korupcijo, vendar se po mnenju tožnika transparentnost in nadzorna funkcija v konkretnem primeru nanaša predvsem na porabo državnega denarja in na sam postopek izbire zunanjih ocenjevalcev, ne pa na kontrolo konkretnega ocenjevalca. Tožnik meni, da se zahtevana informacija vsekakor ne nanaša na porabo javnih sredstev, niti ni kakorkoli povezana z nadzorno funkcijo, kakor v izpodbijani odločbi poudarja tožena stranka. Tožnik dodatno navaja, da je za kontrolo dela ocenjevalcev sistemsko zagotovljena kontrola strokovnosti dela ocenjevalcev z določili ZMat, Pravilnika o maturi in Pravilnika o varovanju izpitne tajnosti in sicer z določitvijo enojnega, dvojnega kontrolnega ocenjevanja in možnostjo ugovora na oceno. Meni, da je tožena stranka pri presoji škodljivih posledic napačno ugotovila, da razkritje imena in priimka konkretnega ocenjevalca ne bo ogrozilo temeljnih načel in ciljev splošne mature. Prav tako napačno sklepa, da ne more biti škodljivih

posledic, ker informacija ne bo razkrila tudi šifre ocenjevalca. To izhaja iz nepoznavanja samih postopkov, povezanih z opravljanjem splošne mature v praksi, saj kandidati lahko šifro posameznega ocenjevalca vidijo in si jo zapišejo ob vpogledu v izpitno dokumentacijo, s šiframi ocenjevalca operirajo tudi izvedenci, ko v primeru ugovora na oceno pripravljajo izvedensko mnenje. Kandidati so lahko tako na različne načine seznanjeni s šiframi svojih ocenjevalcev in imajo tako oba podatka v trenutku, ko zahtevajo še ime in priimek svojega ocenjevalca kot informacijo javnega značaja. Ker Pravilnik o varovanju izpitne tajnosti v 3. členu določa, da je razpored zunanjih ocenjevalcev tajno, je tožnik doslej zunanjim ocenjevalcem določal šifre ob podpisu pogodbe in je veljala za vsa leta poslovnega sodelovanja. Vse baze podatkov, ki jih vodi tožnik v skladu z Zakonom o maturi so zastavljene tako, da je šifra ocenjevalca enotna za vsa leta ocenjevanja, kar omogoča sledljivost in kontrolo dela posameznega ocenjevalca. V primeru, če bi ime in priimek konkretnega ocenjevalca lahko kot informacijo javnega značaja povezali z ocenjevanjem izpitne pole konkretnega kandidata, bi moral tožnik vsakemu ocenjevalcu za posamezni izpitni rok določiti nove šifre, da bi lahko še zagotavljal temeljna načela in cilje splošne mature, kar bi v posledici pomenilo veliko motnjo v samem delovnem procesu in zagotavljanju tajnosti, nepristranskosti in enakopravnosti za vse kandidate pri splošni maturi, zaradi izgube sledljivosti ocenjevanja pa tožnik ne bi mogel več zagotavljati kontrole kakovosti dela posameznih ocenjevalcev. Dodatno opozarja na izkušnje Anglije, Nizozemske, Grčije, Hong Konga in Poljske, ki imajo sistem ocenjevanja podoben splošni maturi v Sloveniji, kandidati pa tam prav tako nimajo možnosti izvedeti identitete svojega ocenjevalca, kar je v nekaterih državah izrecno prepovedano. Tožnik opozarja na podobna določila zakonskih in podzakonskih aktov s področja raziskovalnih in razvojnih dejavnosti, ki prav tako kot tajno določajo identiteto posameznih ocenjevalcev. Nadalje oporeka navedbi tožene stranke, da je navedeni postopek že zaključen ter da tako ne more več nastati škoda glede konkretnega postopka ocenjevanja. Pri tem opozarja, da je postopek za posameznega kandidata v prvi fazi končan v trenutku, ko kandidat opravi splošno maturo in ne vloži ugovora na oceno oziroma ko poteče dve leti od opravljene mature, ko kandidat ne more več izboljševati posamezne ocene, prosilka v konkretnem primeru pa je v izpitnem roku 2008 spomladi prvič opravljala splošno maturo kot kandidatka s posebnimi potrebami, tako da je popravni izpit iz maturitetnega predmeta matematika opravljala ponovno v jesenskem izpitnem roku 2008, vendar izpita ponovno ni opravila ter je vložila ugovor na oceno pri navedenem predmetu, tako da ima možnost opravljanja popravnega izpita še dvakrat, in sicer na spomladanskem in jesenskem izpitnem roku 2009, ko pa bo v celoti opravila splošno maturo in ko bo potekel še dvoletni rok za izboljševanje, bo šele popolnoma zaključen postopek v zvezi s konkretno prosilko informacije javnega značaja. Glede na to, da je kandidatka opravljala splošno maturo kot kandidatka s posebnimi potrebami ter ima tožnik za prilagojen način ocenjevanja usposobljenega le enega ali dva ocenjevalca pri posameznem predmetu, je velika verjetnost, da bo isti ocenjevalec kandidatko ocenjeval tudi v naslednjih rokih, ko se bo prijavila na opravljanje posameznih izpitov. Tožnik izpostavlja sklepe Vrhovnega sodišča RS št. I Up 1449/2002 z dne 9. 3. 2005 in I Up 173/2004 z dne 6. 2. 2008, po katerih je tožeča stranka pri odločanju o ugovoru na maturitetno oceno vezana na Zakon o maturi in akte, ki so sprejeti na njegovi podlagi, pri čemer v svojih postopkih ni zavezana smiselno uporabljati ZUP, enako pa navajata tudi avtorja V. Androjna in E. Kerševan v knjigi Upravno procesno pravo, stran 72. Če pa javno pravo na posameznem področju ne uvaja določene pravice posameznika ali njegovega pravnega interesa, potem pri izvajanju storitev po definiciji ne more priti do posega v pravno varovani položaj posameznika, temveč gre za odločanje v okviru strokovnega procesa, kar med drugim velja tudi za maturitetno oceno, ki ni pravica ali pravna korist osebe, zato se pri odločanju o njej ne uporablja ZUP, prav tako tudi akt, ki je izdan o pritožbi na oceno ni upravni akt. ZUP je torej smiselno uporabljati vselej, kadar organi odločajo o javnih pravicah in obveznostih ter javno-pravnih interesih posameznika, ne pa tudi v primerih, ko so pravno neregulirani in prepuščeni njihovi strokovni presoji. Državljeni lahko z uveljavljanjem pravice do informacije javnega značaja tožnika nadzirajo v delu, ko izbira zunanje ocenjevalce, ali je bil postopek izbire izpeljan v skladu z zakonom in ali izbrani ocenjevalci izpolnjujejo predpisane

pogoje. Javnost lahko nadzoruje, ali je tožnik pri izbiri zunanjih ocenjevalcev zlorabljal svoj položaj ali deloval koruptivno, prav tako lahko kontrolira porabo javnih sredstev za zunanje ocenjevanje, ne more pa posamezni državljan nadzorovati samega ocenjevanja posameznih ocenjevalcev izpitnih pol konkretnih kandidatov, ki so opravljali splošno maturo. Hkrati s tožbo je tožnik predlagal izdajo začasne odredbe zaradi zadržanja izvršitve izpodbijane odločbe do pravnomočne odločitve v tem sporu.

Tožena stranka v odgovoru na tožbo, enako kot v odgovoru na začasno odredbo primarno ugovarja aktivni legitimaciji tožeče stranke sklicujoč se na določilo 4. odstavka 17. člena Zakona o upravnem sporu (ZUS-1, Uradni list RS, št. 105/06 in 62/2010), ker meni, da je navedeno določilo ZUS-1 generalni kasnejši zakon v razmerju do 3. odstavka 10. člena ZInfP, zato sodišču predlaga, da tožbo zavrne. Hkrati zgolj iz previdnosti in podrejeno ugovarja tožbenim navedbam in v celoti vztraja pri svojih navedbah v izpodbijani odločbi ter dodatno izpostavlja, da so po načelu prostega dostopa informacije javnega značaja prosto dostopne in da je pomembno, da proslu ni potrebno izkazati pravnega interesa in upravičenega razloga za dostop. Po njenem mnenju tožniku ni uspelo konkretno dokazati škode, ki bi nastala z razkritjem zahtevane informacije, kot tudi ne, da bi tovrstna škoda sploh nastala. Za toženo stranko je nesprejemljivo stališče, da bi bili cilji, ki jih zasleduje Zakon o maturi lahko ogroženi, ker bi si kandidati na pisnem delu lahko prepisali šifro ocenjevalca, kasneje pa zase zahtevali, kdo jih je ocenjeval, saj je navedeno v postopku dostopa do informacij javnega značaja povsem irelevantno. Kot povsem zgrešeno označuje tudi stališče tožnika, da je namen določb Zakona o maturi, ki se nanašajo na tajnost ocenjevalcev, varovati identiteto ocenjevalcev tudi po zaključku ocenjevanja v razmerju do kandidata, ki je bil na maturi ocenjen, pač pa je namen določb Zakona o maturi z anonimnostjo ocenjevalcev zagotoviti nepristranskost in neodvisnost v postopku ocenjevanja, dokler ocenjevanje teče, ko pa je ta postopek zaključen, do škode v postopku ocenjevanja ne more več priti. Ponovno poudarja, da so ocenjevalci fizične osebe, ki so s tožnikom sklenile pogodbo za opravljanje javno-pravnih nalog in ki so plačane iz javnih sredstev, zato so podatki o njihovih imenih in priimkih prosto dostopne informacije javnega značaja že na podlagi 3. odstavka 6. člena ZDIJZ. Sodišču predlaga, da tožbo zavrne kot neutemeljeno, prav tako pa ugovarja tudi določitvi pavšalne višine stroškov, kot je to predlagal tožnik.

V odgovor na navedbe tožene stranke v odgovoru na tožbo tožnik izpostavlja, da se ni nikoli strinjal, da je ime in priimek ocenjevalca informacija javnega značaja v tem smislu, da bi vsak kandidat lahko zahteval ime in priimek svojega ocenjevalca. Tožnik bi eventualno pristal, da se zagotovi kontrola na porabo proračunskih sredstev tožnika z objavo vseh imen in priimkov zunanjih ocenjevalcev, pri čemer gre za javno kontrolo dela tožnika, ne pa za kontrolo javnosti nad kakovostjo opravljenega dela zunanjih ocenjevalcev. Najmanj dvakrat je tožnik že dokazal verjetnost nastanka škode, ki bi zanj nastala z razkritjem zahtevanih podatkov, saj je pojasnil vse posledice, ki bi nastale z razkritjem, obrazložil pa je tudi razloge za svojo zahtevo in s tem razjasnil situacijo, ki bi nastala z izvršitvijo izpodbijane odločbe. Tudi ocenjevalcu bi z izgubo anonimnosti nastala škoda s kršenjem njegovih pravic, zagotovljenih v materialnih predpisih, ki obvezujejo, in česar kasneje ne bi bilo mogoče odpraviti. Resne škode za delo ocenjevalcev pa nikakor ni mogoče kar prezreti. Nadzor nad ocenjevalci ni in ne sme biti v domeni kandidatov ali tistih, ki so z njimi kakorkoli sorodstveno povezani, temveč v domeni Državne komisije za splošno maturo, sedaj tožeče stranke, ki jih ravno skozi šifre lahko nadzoruje in spremlja njihovo delo ves čas njihovega ocenjevanja, torej vsa leta poslovnega sodelovanja, saj je šifra ocenjevalca enotna skozi vsa leta. Če bi bila le-ta razkrita, bi moral tožnik, da bi še lahko zagotavljal temeljna načela in cilje splošne mature, vsakemu ocenjevalcu za posamezni izpitni rok določiti nove šifre, kar pa bi otežilo oziroma onemogočilo sledljivost dela posameznega ocenjevalca ter zmanjšalo kontrolo kakovosti dela vseh.

K točki 1:

Tožba je utemeljena.

V obravnavanem primeru je predmet presoje odločitev tožene stranke, ki je v postopku odločanja o pritožbi prosilke v zvezi z dostopom do informacij javnega značaja odločila, da mora tožnik kot organ oziroma zavezanec v smislu 1. odstavka 1. člena ZDIJZ prosilki posredovati fotokopije dveh dokumentov, in sicer izvedenskega mnenja z dne 3. 10. 2008, iz katerega je razviden naslov dokumenta, ime in priimek izvedenca, datum izdaje mnenja, predmeta in šifre kandidatke ter zaslonske slike, iz katere je razvidno osebno ime ocenjevalca, ki je na jesenskem izpitnem roku matura 2008 pri predmetu matematika ocenjeval izpitno polo prosilke, preostali podatki pa se prikrijejo. Sodišče je v primerljivih zadevah že zavzelo stališče, da tožniku ni mogoče odreči pravice, da kot organ oziroma zavezanec nastopa kot tožnik v upravnem sporu ter mu s tem odreči aktivne legitimacije za sprožitev upravnega spora, kar sicer predlaga tožena stranka v odgovoru na tožbo. V nasprotnem primeru, če bi sodišče sledilo stališču tožene stranke, da tožnik ne more biti stranka v tem upravnem sporu, sklicujoč se pri tem na 4. odstavek 17. člena ZUS-1, tožnik kot organ oziroma kot zavezanec, ki je dolžan posredovati zahtevane podatke, ne bi imel dostopa do pravnega sredstva in učinkovitega sodnega varstva po določilih 23. in 25. člena Ustave RS. Tudi Ustavno sodišče RS je v zadevi U-I-303/08-09 z dne 11. 2. 2010 z utemeljitvijo, ki jo sodišče na tem mestu ne ponavlja, odločilo, da 4. odstavek 17. člena ZUS-1 in 3. odstavek 10. člena ZInFP nista v neskladju z Ustavo.

Tožnik ima prav, ko se v tožbi sklicuje na določilo 3. alinee 1. odstavka 6. člena ZDIJZ (varstvo osebnih podatkov). Po tem določilu organ prosilcu zavrne dostop do zahtevane informacije, če se zahteva nanaša na osebni podatek, katerega razkritje bi pomenilo kršitev varstva osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov (ZVOP). S slednjim se namreč določajo pravice, obveznosti, načela in ukrepi, s katerimi se preprečujejo neustavni, nezakoniti in neupravičeni posegi v zasebnost in dostojanstvo posameznika pri obdelavi posebnih podatkov. Med načeli ZVOP je zakonodajalec na prvo mesto uvrstil načelo zakonitosti (2. člen), po katerem se osebni podatki obdelujejo zakonito (in pošteno). Prav tako je zakonodajalec med temeljna načela ZVOP uvrstil načelo prepovedi diskriminacije z določilom 4. člena, po katerem je varstvo osebnih podatkov zagotovljeno vsakemu posamezniku ne glede na narodnost, raso, barvo, veroizpoved, etnično pripadnost, spol, jezik, politično ali drugo prepričanje, spolno usmerjenost, premoženjsko stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, državljanstvo, kraj oziroma vrsto prebivališča ali katerikoli drugo osebno okoliščino. Z določili 6. člena ZVOP pa je zakonodajalec opredelil pomen izrazov, uporabljenih v navedenem zakonu, med drugim osebni podatek (točka 1), in sicer je to katerikoli podatek, ki se nanaša na posameznika, ne glede na obliko, v kateri je izražen, pri čemer je posameznik (točka 2) določena ali določljiva fizična oseba, na katero se nanaša osebni podatek; fizična oseba je določljiva, če se jo lahko neposredno ali posredno identificira, pri čemer identifikacija ne povzroča velikih stroškov, nesorazmerno velikega napora ali ne zahteva veliko časa; posredovanje osebnih podatkov (točka 9) pa je zakonodajalec opredelil kot posredovanje ali razkritje osebnih podatkov.

Na podlagi citiranih določil 3. točke 1. odstavka 6. člena ZDIJZ in 1., 2., 4. in 6. člena ZVOP se sodišče strinja s tožečo stranko, da mora organ prosilcu zavrniti dostop do zahtevane informacije, če se zahteva nanaša na osebni podatek, katerega razkritje bi pomenilo kršitev varstva osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov (za kar gre v konkretnem primeru pri zahtevi prosilke, kot jo je naknadno modificirala v pritožbi zoper delno zavrnilno prvostopno odločbo), saj se prav tako sodišče lahko strinja s stališčem tožeče stranke, da se zahtevana informacija (o imenu in priimku ocenjevalca in izvedenca) očitno ne nanaša na porabo javnih sredstev, saj prosilka ni v svoji zahtevi, niti v pritožbi zoper prvostopno (delno zavrnilno) odločbo

niti izrecno niti smiselno uveljavljala dostopa do podatkov o porabi javnih sredstev, niti ni svoje zahteve kakorkoli utemeljevala s trditvami, da gre za podatke o javnih uslužbencih pri tem, ko je zahtevala imeni ocenjevalca in izvedenca, torej ne gre za podatke, povezane z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnih uslužbencev. Sodišče se namreč lahko strinja s tožnikom, da je ocenjevanje znanja kandidatov na maturi s strani ocenjevalca (oziroma izvedencev) dejavnost strokovne narave (*lex artis*), ki ni neposredno kakorkoli povezana z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca, kot zmotno navaja tožena stranka v utemeljitev svoje obrazložitve v izpodbijani odločbi, kot tudi v odgovoru na tožbo.

Prav tako se sodišče lahko strinja s tožnikom, da toženo stranko kot drugostopni organ v upravnih postopkih odločanja glede dostopa do informacij javnega značaja, zavezuje zlasti načelo zakonitosti v smislu 4. odstavka 153. člena Ustave RS, po katerem morajo posamični akti in dejanja državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil temeljiti na zakonu ali na zakonitem predpisu. Načelo zakonitosti je eno izmed temeljnih načel postopka vsebovano tudi v 6. členu ZUP (načelo zakonitosti) in 2. členu ZVOP (načelo zakonitosti in poštenosti). Ker se je tožena stranka v nasprotju s citiranimi določili 2. člena ZVOP, 4. odstavka 153. člena Ustave in 6. člena ZUP nepravilno oprla na 3. odstavek 6. člena ZDIJZ in pri tem očitno zmotno prezrla določilo 3. točke 1. odstavka 6. člena ZDIJZ, je sodišče tožbi ugodilo in izpodbijano odločbo v 1. in 2. točki izreka odpravilo ter zadevo vrnilo toženi stranki v ponoven postopek na podlagi 4. točke 1. odstavka 64. člena ZUS-1. Ker je sodišče vezano na tožbeni zahtevek (1. odstavek 40. člena ZUS-1), izpodbijane odločbe v preostali točki izreka ni odpravilo. Tožena stranka bo zato v ponovnem postopku morala odpraviti ugotovljene nepravilnosti in ponovno odločiti o pritožbi prosilke zoper navedeno prvostopno odločbo v skladu z določili 4. odstavka 64. člena ZUS-1.

Sodišče je o zahtevi za izdajo začasne odredbe predhodno že odločilo s posebnim sklepom št. I U 415/2009 z dne 13. 3. 2009, ki je postal pravnomočen dne 2. 4. 2009.

K točki 2:

Po določbi 25. člena ZUS-1 je tožeča stranka v primeru uspeha v upravnem sporu upravičena do povrnitve stroškov postopka v pavšalnem znesku, ki ga določa Pravilnik o povrnitvi stroškov tožniku v upravnem sporu (Uradni list RS, št. 24/07, v nadaljevanju Pravilnik). Slednji v 3. členu določa, da tožniku, ki ga je v upravnem sporu zastopal odvetnik, kot v konkretnem primeru, pripada nadomestilu v pavšalnem znesku 350,00 EUR, povečan za 20 % DDV, če je sodišče odločalo na nejavni seji senata, kot v obravnavani sporni zadevi, v kateri je med strankama sporno vprašanje pravilne uporabe materialnega prava (3. točka 1. odstavka 6. člena ZDIJZ).

PRAVNI POUK: Zoper to sodbo pritožba ni dovoljena (1. odstavek 73. člena ZUS-1).

V Ljubljani, dne 23. 2. 2011

Predsednica senata:
Liljana Polanec, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvornikom
Podpis pristojne sodne osebe: